МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»

ВИПУСК 41

28 листопада 2018 р.

м. Переяслав-Хмельницький

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»

28 листопада 2018 року
Вип. 41

Збірник наукових праць

Переяслав-Хмельницький – 2018

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ВЫСШЕЕ УЧЕБНОЕ ЗАВЕДЕНИЕ
«Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет
имени Григория Сковороды»

Совет молодых ученых университета

Материалы
Международной научно-практической интернет-конференции

«ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ»

28 ноября 2018 года

Вып. 41

Сборник научных трудов

Переяслав-Хмельницкий – 2018

УДК 001+37(100)
ББК 72.4+74(0)
Т 33

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2018. – Вип. 41. – 816 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:
Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:
Базалук О.О. – доктор філософських наук, професор
Воловик Л.М. – кандидат географічних наук, доцент
Дашкевич Є.В. – кандидат біологічних наук, доцент (Білорусь)
Доброскок І.І. – доктор педагогічних наук, професор
Євтушенко Н.М. – кандидат економічних наук, доцент
Кикоть С.М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)
Руденко О.В. – кандидат психологічних наук, доцент
Садиков А.А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент (Казахстан)
Скляренко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент
Халматова Ш.С. – кандидат медичних наук, доцент (Узбекистан)

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

©Автори статей
©Рада молодих учених університету
©ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди

УДК 001+37(100)
ББК 72.4+74(0)
Т 33

Материалы Международной научно-практической интернет-конференции «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации»: Сб. науч. трудов. – Переяслав-Хмельницкий, 2018. – Вып. 41. – 816 с.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
Коцур В.П. – доктор исторических наук, профессор, академик НАПН Украины

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:
Базалук О.А. – доктор философских наук, профессор
Воловик Л.М. – кандидат географических наук, доцент
Дашкевич Е.В. – кандидат биологических наук, доцент (Беларусь)
Доброскок И.И. – доктор педагогических наук, профессор
Кикоть С.Н. – кандидат исторических наук (ответственный секретарь)
Евтушенко Н.М. – кандидат экономических наук, доцент
Руденко О.В. – кандидат психологических наук, доцент
Садыков А.А. – кандидат физико-математических наук, доцент (Казахстан)
Скляренко О.Б. – кандидат филологических наук, доцент
Халматова Ш.С. – кандидат медицинских наук, доцент (Узбекистан)

Сборник материалов конференции вмещает результаты научных исследований научных сотрудников, преподавателей высших учебных заведений, докторантов, аспирантов, студентов по актуальным проблемам гуманитарных, естественных и технических наук.

Ответственность за грамотность, аутентичность цитат, достоверность фактов и ссылок несут авторы публикаций.

©Авторы статей
©Совет молодых ученых университета
©ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет имени Григория Сковороды

2 Қайимов А.К., Бердиев Э.Т. Дендрология (дарслик). Тошкент, Чўлпон нашриёти, 2012. 332б.

3 Славкина. Т.И., Подольская О.И. Декоративное садоводства. Ташкент, 1987.

4 Печеницьш В.П., Аъзамов А.А. Культура озеленения. Ташкент, 2005.

5 Холявко В.С., Глоба-Михайленко Д.А. Дендрология и основм зеленого строительства. М., 1976.

6 Хоназаров А.А. ва бошқалар. Ўзбекистон худудини кўкаламзорлаштиришда фойдаланиладиган асосий манзарали дарахтлар ва буталар. Т., 2008.

УДК 582.715

Шахноза Гуламходжаева, Мирзаобид Хомидов, Жавлон Уралов
(Ташкент, Узбекистан)

ЯПОН БЕҲИСИНИНГ *(CHAENOMELES JAPONICA)* БИОЭКОЛОГИЯСИ ВА КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШДАГИ АҲАМИЯТИ

Мақолада манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштиришда шаҳарлар шароитида ва ландшафт санъатига асосланган ҳолда маҳаллий иқлим шароитларини эътиборга олиб, манзарали бута япон бехисининг биоэкологияси ва кўкаламзорлаштиришдаги ахамиятини кўрсатилган.

Ключевые слова: *популяция, ланцетсимон, дарахт, бута, ландшафт, фитонцид, япон бехиси.*

In the article provided the importance of ornamental shrubs in ornamental gardening, taking into account local climatic conditions based on urban and landscape art.

Key words: *population, lancetsimon, tree, shrub, landscape, phytoncide, Japanese quince.*

Ҳозирги вақтда аҳоли яшайдиган худудларни кўкаламзорлаштиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Бунинг натижасида кўкаламзорлаштириш мақсадида фойдаланиладиган дарахт ва бута турларини танлаш, улардан самарали фойдаланиш бўйича йўриқномалар ишлаб чиқиш ишлари амалга оширилмоқда.

Президентимиз томонидан ҳам аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш учун манзарали кўринишга эга бўлган дарахт турларини танлашга алохида эътибор бериш кераклиги бир неча маротаба таъкидлаб ўтилган. Кўкаламзорлаштиришда ўзгача чирой бахш этадиган Форзиция (*Forsathia*) туркуми вакилларини бунга мисол қилиш мумкин.

Япон беҳиси *(Chaenomeles japonica)* Бўйи 3 м келадиган бута ўсимлиги. 3-4 ёшдан апрелда гуллай бошлайди. Секин ўсади совуққа чидамли бута. Тупроқ бой бўлиши керак, очиқ жой, қуёшли майдонда яхши ўсади. Қурғоқчиликка чидамли. Кам шўрланган тупроқда ҳам ўсаверади, тутун ва газга чидамли.

Кесиш йўли билан ҳар хил шакл ҳосил қилиш мумкин. Ўсимликларни ёзда гуллаш даври тамом бўлгандан сўнг кесилади. Майсазорда якка турда, гуруҳ ҳолида, жонли девор ва бардюр шаклида қўлланилади.

Республиканинг барча вилоятларида манзарали ўсимлик сифатида ишлатилиши мумкин, кучли шўрланган тупроқлар бундан мустасно. Гуллаш даврида манзарали кўриниш ҳосил қилади.

1-Расм. Япон беҳиси *(Chaenomeles japonica)*

Шаҳарларни кўкаламзорлаштиришда гуруҳ-гуруҳ ҳолида ёки якка ҳолида, паст жонли деворларда ва бордюрларда экиш тавсия этилади. Ландшафт қурилишда истиқболли ўсимлик ҳисобланади.

Уруғидан ҳамда пархиш йўли билан кўпаяди. Иссиқхона ва туман ҳосил қилувчи ускунали иссиқхоналарда қаламчаларидан жуда яхши кўпайиш хусусиятига эга. Барчага маълумки, кўкаламзор худуд яратишда асосан гулли, ташқи кўриниши ва йилнинг барча фаслларида эстетик завқ берувчи манзаралилик жиҳати ўта юқори ҳисобланган дарахт ва буталарнинг аҳамияти катта.

Бугунги кунга келиб юртимизда кўкаламзорлаштириш ва фитодизайн яратиш ишларида 220 га яқин кенг япроқ ва нина баргли дарахтлар ҳамда бута турларидан кенг фойдаланилмоқда. Бунда маҳаллий ўсимликлар билан бир қаторда интродукция қилинган дарахтлардан: манзарали бута ўсимликларидан: япон беҳиси, каби манзарали ва ободонлаштириш ишлари учун қулай бўлган ўсимлик қўлланилмоқда.

Маълумки кўкаламзорлаштириш ишларида кенг фойдаланиладиган ўсимликларни кўпайтиришни кўплаб самарали усуллари ишлаб чиқилган. Ушбу йўналишда Тошкент ботаника боғида, шунингдек, турли тажриба хўжаликларида турли мутахассислар томонидан кўплаб амалий ишлар олиб борилмоқда. Шу билан биргаликда бу йўналишдаги изланишлар давом қилинмоқда.

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР

1. Холова Ш.А. Фитодизайн яратишда махаллий ва интродукция килинган ўсимликлардан фойдаланиш. // «Интродукция растений: достижения и перспективы», VI Республика илмий-амалий конференция. Тошкент, 23-24 май. 2013. 173-176 б.

2. Славкина Т.И., Подольская О.И. Декоративное садоводство. Ташкент: Мехнат, 1987. 180 с.

3. Абдурахманов А.А., Славкина И.Т. Озеленительный ассортимент и уход за городскими насаждениями Узбекистана / АН УзССР. Ботанич. сад им. Ф.Н.Русанова. Ташкент: "Фан", 1980. 24 с.

4. Паршина Е. И. Дендрология (Учебно-методическое пособие). Сыктывкар: Изд-во Сли, 2013. 168 с.

Эркин Бердиев, Малохат Хакимова, Адаш Холмўминова
МАНЗАРАЛИ БУТАЛАРНИНГ БИОЭКОЛОГИЯСИ
ВА КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШДАГИ АХАМИЯТИ 727
Шахноза Гуламходжаева, Мирзаобид Хомидов, Жавлон Уралов
ЯПОН БЕҲИСИНИНГ *(CHAENOMELES JAPONICA)* БИОЭКОЛОГИЯСИ
ВА КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШДАГИ АҲАМИЯТИ 730
Сергій Єрмаков, Тарас Гуцол, Krzysztof Mudryk
ВИКОРИСТАННЯ ВЕРБИ В ЕНЕРГЕТИЧНИХ І ГОСПОДАРСЬКИХ ЦІЛЯХ 732
Аида Мұхтарханова
ВЛИЯНИЕ МИНЕРАЛЬНЫХ УДОБРЕНИЙ НА ПРОДУКТИВНОСТЬ НОВОГО
ГИБРИДА КУКУРУЗЫ АРМАН-689 В УСЛОВИЯХ ТОО «БАЙСЕРКЕ-АГРО»
АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ 735
Олександр Онопрієнко, Максим Кулик
УРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАСТОСУВАННЯ ДОБРИВ 740
Әкімжан Сабыр
ЖЕР РЕСУРСЫН ТИІМДІ ПАЙДАЛАНУ ӘДІСІНЕ ШОЛУ 742

ТЕХНІЧНІ НАУКИ. ТРАНСПОРТ /
ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ. ТРАНСПОРТ

Микола Бондаренко, Ігор Петко
ОЧИЩЕННЯ ПОВЕРХОНЬ ВИСОКОШВИДКІСНИМ СТРУМЕНЕМ РІДИНИ 745
Іван Диренко
ЛАБОРАТОРНИЙ БЛОК ЖИВЛЕННЯ 748
Валерий Овчаров, Лина Соколова,
Владислава Мала, Любовь Кирийчук, Марина Луценко
ДИОКСИД КРЕМНИЯ ИЗ ВОЗОБНОВЛЯЕМОГО РАСТИТЕЛЬНОГО СЫРЬЯ
КАК НАПОЛНИТЕЛЬ РЕЗИН 752
Ярослав Рибачук, Владислав Ольхович
ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГУЛЯТОРА НАПРУГИ НА ТИРИСТОРІ 758
Олександр Сидоренко
ДОСЛІДЖЕННЯ ЗМІНИ ХАРАКТЕРИСТИК ОЛІЇ В РЕЗУЛЬТАТІ ОЧИЩЕННЯ 762
Бауржан Темов, Евгений Медведков, Динара Тлевлесова
ОБЗОР НА ИССЛЕДОВАНИЯ ПРОЧНОСТИ СКОРЛУПЫ ГРЕЦКОГО ОРЕХА 766

АРХІТЕКТУРА І БУДІВНИЦТВО /
АРХИТЕКТУРА И СТРОИТЕЛЬСТВО

Наталія Крикунова
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ АРХІТЕКТУРНОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ 769
Лобар Расул-Задэ
ОБ АРХИТЕКТУРЕ 773

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ /
ОХРАНА ТРУДА И БЕЗОПАСНОСТЬ ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Дана Сабитова
МЕТОДЫ ОЦЕНКИ РИСКОВ ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЙ
ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРА 776
Олег Федевич, Василь Степанишин
УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ
ТА РИЗИКАМИ НА ВИРОБНИЦТВІ 778

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ / СВЕДЕНИЯ ОБ АВТОРАХ 782

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2018. – Вип. 41. – 816 с.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій. Передрук і відтворення опублікованих у збірнику матеріалів будь-яким способом дозволяється тільки при посиланні на ***«Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»****.*

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції розміщені на сайті: http://confscientific.webnode.com.ua

Укладачі: С.М.Кикоть, І.В.Гайдаєнко
Верстка та дизайн: І.В.Гайдаєнко

Адреса оргкомітету та редколегії:
вул. Сухомлинського, 30 (к. 100),
м. Переяслав-Хмельницький,
08401, Київська обл., Україна
тел. +380930569496,
сайт: confscientific.webnode.com.ua

Материалы Международной научно-практической интернет-конференции «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации»: Сб. науч. трудов. – Переяслав-Хмельницкий, 2018. – Вып. 41. – 816 с.

Ответственность за грамотность, аутентичность цитат, правильность фактов и ссылок, достоверность материалов несут авторы публикаций. Перепечатка и воспроизведение опубликованных в сборнике материалов любым способом разрешается только при ссылке на ***«Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации».***

Материалы научно-практической интернет-конференции размещены на сайте: http://confscientific.webnode.com.ua

Составители: С.Н.Кикоть, И.В.Гайдаенко
Верстка и дизайн: И.В.Гайдаенко

Адрес оргкомитета и редколлегии:
ул. Сухомлинского, 30 (к. 100),
г. Переяслав-Хмельницкий,
08401, Киевская обл., Украина
тел. +380930569496,
сайт: confscientific.webnode.com.ua